

THU BHXH, BHYT TỪ DỮ LIỆU THUẾ:

Kinh nghiệm từ Bắc Ninh

■ LÊ CÔNG

Trên cơ sở Quy chế phối hợp số 1999 ngày 9/7/2021 giữa BHXH Việt Nam và Tổng Cục Thuế (Bộ Tài chính), BHXH các tỉnh, thành phố đã phối hợp chặt chẽ với Cục Thuế để có được nguồn dữ liệu nhằm phát triển đối tượng và thu BHXH, BHYT. Dù vậy, trong quá trình triển khai rất cần sự chủ động, sáng tạo, linh hoạt của BHXH các địa phương.

Chủ động cập nhật dữ liệu

Trưởng phòng Quản lý Thu (BHXH tỉnh Bắc Ninh) Hoàng Thị Minh Hòa cho biết, trên cơ sở Quy chế phối hợp giữa BHXH Việt Nam và Tổng Cục Thuế, BHXH tỉnh Bắc Ninh cũng đã xây dựng và ký kết phối hợp với Cục Thuế tỉnh. Đáng chú ý, sự phối hợp được triển khai xuống tận BHXH cấp huyện và Chi cục Thuế theo phương châm: Sử dụng và quản lý có hiệu quả các điều kiện công nghệ hiện có; đồng thời khẩn trương tiến tới xây dựng hệ thống kết nối tự động để trao đổi thông tin giữa 2 ngành.

Cụ thể hơn, về nội dung phối hợp, 2 bên chú trọng cung cấp, trao đổi các thông tin phục vụ công việc, nghiệp vụ mang tính đặc thù về BHXH và thuế. Phía cơ quan BHXH sẽ nhận chia sẻ thông tin về đăng ký

thuế của người nộp thuế, thông tin cá nhân trong tổ chức trả thu nhập, thông tin ghi nhận việc trích và khấu trừ các khoản đóng BHXH, BHYT tại tổ chức trả thu nhập qua thanh tra, kiểm tra.

Điểm khác biệt chính là việc BHXH tỉnh Bắc Ninh và Cục Thuế tỉnh cố gắng đảm bảo cung cấp và chia sẻ dữ liệu thông tin mới nhất có thể, qua đó đảm bảo giá trị sử dụng, hiệu quả thực tế của thông tin. Ví dụ như với thông tin đăng ký thuế của người nộp thuế, 2 bên quy định việc cung cấp, chia sẻ được thực hiện trước ngày mùng 10 hằng tháng. Tương tự, thông tin cá nhân trong tổ chức trả thu nhập cũng được yêu cầu cập nhật chia sẻ hằng tháng giữa 2 bên. Còn với thông tin trích và khấu trừ các khoản đóng BHXH, BHYT của tổ chức trả

thu nhập qua thanh tra, kiểm tra của cơ quan thuế, sẽ được yêu cầu cập nhật trước ngày 10 của tháng đầu mỗi quý.

Thực tiễn cho thấy, việc cố gắng trao đổi và cập nhật các nội dung thông tin mới nhất sẽ giúp cơ quan BHXH rất nhiều. Gần như ngay sau khi đơn vị SDLĐ phát sinh các thủ tục, nghĩa vụ về thuế, cơ quan BHXH đã nắm được và có cơ sở để rà soát và yêu cầu tham gia BHXH, BHYT bắt buộc cho NLĐ theo quy định của Luật. Điều này khác với cách làm thông thường, dữ liệu thuế thường chỉ được cung cấp, chia sẻ theo sau khi đã được quyết toán từng năm, nghĩa là đã có độ trễ khoảng một năm so với thực tế. “Chúng tôi cố gắng chia sẻ, trao đổi cập nhật dữ liệu mới nhất có thể qua đó việc phát triển người tham gia BHXH, BHYT trên cơ sở dữ liệu mới này rất thiết thực, hữu ích; đảm bảo những đơn vị SDLĐ có đăng ký kinh doanh đã đi vào hoạt động và ký hợp đồng lao động phải nghiêm túc thực hiện việc kê khai đóng BHXH, BHYT bắt buộc, đảm bảo quyền lợi cho NLĐ. Việc này đặc biệt hiệu quả với những đơn vị SDLĐ mới thành lập. Cơ quan BHXH gần như có thể nắm bắt và thực hiện ngay việc đôn đốc tham gia BHXH, BHYT cho NLĐ” - bà Hòa nhấn mạnh.

Trong năm 2021 vừa qua, trên cơ sở dữ liệu cơ quan Thuế cung cấp, BHXH tỉnh Bắc Ninh đã thực hiện 2 đợt gửi thông báo đôn đốc thu BHXH, BHYT cho các DN mới hoạt động. Đợt 1 (tháng 4), BHXH tỉnh đã gửi thông báo cho 503 đơn vị về việc thực hiện đăng ký tham gia

BHXH bắt buộc cho NLĐ; tính đến hết tháng 12/2021 có 65 đơn vị đăng ký tham gia BHXH với 190 lao động và 22 đơn vị có Công văn giải trình không có lao động thuộc diện đóng BHXH bắt buộc. Đợt 2 (tháng 8), BHXH tỉnh tiếp tục gửi thông báo cho 222 đơn vị; tính đến hết tháng 12/2021 có 24 đơn vị đăng ký tham gia BHXH với 71 lao động, 13 đơn vị có Công văn giải trình không có lao động thuộc diện đóng BHXH bắt buộc.

Phát huy nguồn dữ liệu

Bên cạnh việc khai thác triệt để, hiệu quả dữ liệu thuế từ các đơn vị SDLĐ mới thành lập, BHXH tỉnh Bắc Ninh cũng chú trọng rà soát, xử lý dữ liệu thuế của các đơn vị SDLĐ đang hoạt động.

Thông tin từ Phòng Quản lý thu (BHXH tỉnh Bắc Ninh) cho thấy, trong năm 2021, cơ quan BHXH đã ra thông báo, yêu cầu đóng BHXH, BHYT lần 1 tới 1.734 đơn vị, thông báo lần 2 với 1.480 đơn vị. Qua rà soát cũng đã phát hiện 222 đơn vị không có tại địa chỉ kinh doanh, 149 đơn vị đã tham gia BHXH, hơn 70 đơn vị có công văn giải trình không có lao động thuộc diện đóng BHXH... Nhờ phát huy triệt để các giải pháp, năm 2021, BHXH tỉnh Bắc Ninh đã đạt và vượt nhiều chỉ tiêu quan trọng. Trong đó, đã tăng mới được 1.035 đơn vị với 7.654 lao động tham gia BHXH, BHYT, nâng tổng số đơn vị SDLĐ đang đóng BHXH, BHYT, BH thất nghiệp trên địa bàn là 10.048 đơn vị.

Số người tham gia BHXH, BHYT, BH thất nghiệp tại Bắc Ninh hiện đã đạt 1,37 triệu người, tăng 7.585 người (tăng 0,55%) so với cùng kỳ năm trước; bằng 100,65% kế hoạch năm. Trong đó, số người tham gia BHXH bắt buộc đạt 100,52% kế hoạch; BHXH tự nguyện 12.849 người, đạt 102,26% kế hoạch; BH thất nghiệp đạt 100,53% kế hoạch; tham gia BHYT 1.361.473 người, đạt 100,64% kế hoạch năm.

Về số thu BHXH, BHYT, BH thất nghiệp, BHXH tỉnh Bắc Ninh đạt 10.534,324 tỷ đồng, tăng 359,97 tỷ đồng (tăng 3,5%) so với cùng kỳ năm trước, đạt 100,5% kế hoạch năm. Tỷ lệ nợ cũng được giảm xuống ở mức thấp, chiếm 2,33% số phải thu, thấp hơn 0,42% so với chỉ tiêu giao phần đầu giảm nợ do BHXH Việt Nam đặt ra.

Trong một năm đầy khó khăn do dịch COVID-19, Bắc Ninh lại là một trong những tỉnh đầu tiên bị ảnh hưởng nặng nề trong đợt dịch lần thứ tư. Những con số tăng trưởng nói trên của BHXH tỉnh Bắc Ninh là rất đáng ghi nhận. Trên cơ sở kết quả tích cực này, năm 2022, BHXH tỉnh Bắc Ninh sẽ tiếp tục chú trọng phát huy kinh nghiệm đã có, khắc phục những hạn chế. Đặc biệt, sẽ tiếp tục phối hợp chặt chẽ với cơ quan Thuế, đề nghị khi cập nhật dữ liệu đảm bảo cung cấp đầy đủ địa chỉ, rõ ràng và có số điện thoại của đơn vị để thuận lợi cho cơ quan BHXH rà soát, gửi thông báo, liên hệ và đôn đốc đóng BHXH, BHYT cho NLĐ theo đúng quy định của pháp luật. □

